

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 5, 15, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 75³,
76², 80, 81, 82¹, 90 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
24² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2024 m. balandžio 25 d. Nr. XIV-2585
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnį 16¹ dalimi:

„16¹. **Mokslinių tyrimų infrastruktūra** – priemonių, išteklių ir su jais susijusių paslaugų, reikiamų atliekant mokslinius tyrimus, visuma.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**5 straipsnis. Nepriekaištinga reputacija**

Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) savo elgesiu ir (ar) veikla yra pažeidęs akademinę etiką ir po tokio pažeidimo nustatymo nėra praėję 10 metų;

2) įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 11 metų arba buvo pripažintas kaltu dėl sunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 9 metai, arba pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 5 metai, arba pripažintas kaltu dėl nesunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 4 metai;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 4 metai;

4) įstatymų nustatyta tvarka atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už labai sunkaus nusikaltimo padarymą ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 5 metai arba atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už sunkaus nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 4 metai, arba buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už apysunkio nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą)

arba dėl nusikaltimo mažareikšmiškumo) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai ar nėra pasibaigęs laidavimo terminas;

5) buvo atleistas iš darbo, pareigų ar yra praradęs teisę verstis tam tikra veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraėjo 4 metai;

6) buvo atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 4 metai;

7) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 4 metai;

8) piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis, narkotinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis.“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Lietuvos mokslo tarybos valdybos nariams ir ekspertų komitetų nariams už jų darbą apmokama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

1. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius) yra valstybės pareigūnas, nagrinėjantis skundus ir savo iniciatyva atliekantis tyrimus dėl galimų akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų (toliau šiame straipsnyje – tyrimas).

2. Kontrolierių 5 metų kadencijai skiria Seimas Lietuvos mokslo tarybos teikimu. Tas pats asmuo kontrolieriumi negali būti skiriamas daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

3. Lietuvos mokslo taryba kontrolieriaus kandidatūrą Seimui pateikia ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius iki kontrolieriaus kadencijos pabaigos.

4. Kontrolieriaus įgaliojimai nutrūksta, kai:

- 1) pasibaigia jo įgaliojimų laikas;
- 2) jis Seimo ar Seimo pritarimu paskiriamas į kitas pareigas;
- 3) kontrolierius miršta.

5. Kontrolierius atleidžiamas iš pareigų, kai:

- 1) jis atsistatydina, apie tai raštu įspėjęs Seimo Pirmininką ne vėliau kaip prieš 14 darbo dienų;
- 2) dėl sveikatos būklės nebegali eiti savo pareigų;
- 3) nebeatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;
- 4) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 5) teismas pripažįsta jį neveiksniu ar ribotai veiksniu tam tikroje srityje;
- 6) jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis;
- 7) Seimas pareiškia nepasitikėjimą juo Lietuvos Respublikos Seimo statuto nustatyta tvarka.

6. Šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatytu atveju klausimą dėl kontrolieriaus įgaliojimų nutraukimo Seimas sprendžia tik tada, kai yra sveikatos apsaugos ministro sudarytos gydytojų komisijos išvada.

7. Kontrolieriumi skiriamas nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis mokslo (meno) daktaro laipsnį ir vadovaujamo darbo patirties.

8. Kontrolieriaus pareigos nesuderinamos su jokiais kitomis renkamomis arba skiriamomis pareigomis valstybės ir savivaldybių institucijose, taip pat su darbu kitose įstaigose, įmonėse, organizacijose. Kontrolierius negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už kūrybinę veiklą ir dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose projektuose, kurie yra susiję su akademinė etika ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) veiklos tobulinimu ir kuriuose nedalyvauja Lietuvos mokslo ir studijų institucijose dirbantys asmenys. Šios dalies nuostatos netaikomos šio straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodytais atvejais.

9. Kai kontrolierius atostogauja arba dėl kitų priežasčių (ligos, komandiruotės ir pan.) negali eiti savo pareigų, Seimo valdybos sprendimu jį pavaduoja Seimo kontrolierius arba lygių galimybių kontrolierius, arba asmuo, atitinkantis kontrolieriui keliamus reikalavimus.

10. Nutrūkus kontrolieriaus įgaliojimams arba atleidus kontrolierių iš pareigų tol, kol į kontrolieriaus pareigas paskiriamas naujas kontrolierius, Seimas Švietimo ir mokslo komiteto teikimu gali pavesti laikinai eiti kontrolieriaus pareigas asmeniui, atitinkančiam kontrolieriui keliamus reikalavimus.

11. Pasibaigus kontrolieriaus įgaliojimų laikui, jam išmokama 2 mėnesių darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Kontrolieriui, atleidžiamam iš pareigų, kai jis dėl sveikatos būklės nebegali eiti savo pareigų, išmokama 3 mėnesių darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Kontrolieriui mirus, jo šeimai išmokama 3 mėnesių darbo užmokesčio dydžio išmoka. Šios išmokos mokamos iš Tarnybai skirtų valstybės biudžeto lėšų.

12. Pasibaigus įgaliojimų laikui, kontrolieriui netaikomi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyti apribojimai dirbti mokslo ir studijų institucijose, išskyrus vadovaujamas pareigas.

13. Kontrolieriaus veikla grindžiama teisėtumo, nešališkumo, teisingumo ir viešumo principais.

14. Kontrolieriui teikiamame skunde turi būti nurodyta:

1) pareiškėjo vardas, pavardė (arba juridinio asmens pavadinimas) ir gyvenamosios vietos adresas (juridinio asmens buveinė);

2) duomenys apie akademinės etikos ir (arba) procedūrų pažeidimą;

3) pareiškėjo reikalavimas.

15. Kontrolierius skundą išnagrinėja ar tyrimą atlieka, priima sprendimą ir raštu informuoja pareiškėją ne vėliau kaip per 30 dienų nuo skundo gavimo ar tyrimo pradėjimo dienos. Dėl skundo ar tyrimo aplinkybių sudėtingumo arba dėl to, kad nagrinėjant ar tiriant skundą prireikia gauti papildomos informacijos, skundo nagrinėjimo ar tyrimo ir sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęstas du kartus po 4 mėnesius.

16. Skundai dėl akademinės etikos ar procedūrų pažeidimų su studijomis susijusioje veikloje pateikti nustatomas 6 mėnesių terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Skundai, pateikti praėjus šiam terminui, nenagrinėjami, jeigu kontrolierius nenusprendžia kitaip, vadovaudamasis Tarnybos nuostatuose nustatyta tvarka.

17. Išnagrinėjęs skundą arba atlikęs tyrimą, kontrolierius priima sprendimą:

1) konstatuoti akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimą;

2) įpareigoti aukštojo mokslo kvalifikaciją suteikusią ir (arba) konkursą pareigoms eiti vykdžiusią instituciją atšaukti sprendimą dėl aukštojo mokslo kvalifikacijos suteikimo ir (arba) konkurso laimėtojo;

3) kreiptis į teismą, jeigu nevykdomas šios dalies 2 punkte nurodytas kontrolieriaus įpareigojimas;

4) nenustačius pagrįstų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų, pripažinti skundą nepagrįstu;

5) neturint galimybės įvertinti akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų, skundo nagrinėjimą ar tyrimą nutraukti;

6) teikti rekomendaciją imtis priemonių, kad būtų pašalinti akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimai ir (ar) jų priežastys;

7) informuoti teisėsaugos institucijas, jeigu nustatoma nusikalstamos veikos požymių.

18. Kontrolieriaus veiklą užtikrina Tarnyba. Tarnyba yra biudžetinė įstaiga. Tarnybos vadovas yra kontrolierius. Tarnybos nuostatus tvirtina Seimas.

19. Kontrolierius turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų bei įstaigų ir organizacijų, valstybės registrų, kitų asmenų informaciją, būtiną nustatytoms funkcijoms atlikti.

20. Kontrolierius kartą per metus, iki kovo 1 dienos, atsiskaito Seimui už praėjusius kalendorinius metus ir teikia Tarnybos veiklos ataskaitą.

21. Kontrolierius gali atsisakyti nagrinėti skundą dėl galimų akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimų ir, informavęs pareiškėją, perduoti šį skundą atitinkamai mokslo ir studijų institucijai, jeigu dėl tų pačių galimų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų nebuvo kreiptasi į atitinkamą mokslo ir studijų instituciją. Jeigu skundo nagrinėjimas gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, kontrolierius privalo apie tai informuoti Seimo valdybą ir pareikšti apie nusišalinimą. Tuo atveju, kai priimamas kontrolieriaus nusišalinimas ar jis nušalinamas nuo skundo nagrinėjimo, Seimo valdybos sprendimu skundai nagrinėti paskiriamas kitas kontrolierius ar akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui keliamus reikalavimus atitinkantis asmuo, kuris nagrinėja skundą šiame įstatyme ir Tarnybos nuostatuose nustatyta tvarka.

22. Kontrolieriaus sprendimai skelbiami Tarnybos interneto svetainėje.

23. Kontrolierius apie sprendime konstatuotus etikos ir (arba) procedūrų pažeidimus informuoja pareiškėją, atitinkamą mokslo ir studijų instituciją, Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, prireikus atitinkamos mokslo ir studijų institucijos steigėją ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, taip pat kitus asmenis.

24. Mokslo ir studijų institucija per kontrolieriaus nustatytą terminą privalo pateikti kontrolieriui ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai informaciją, kokių veiksmų ėmėsi, atsižvelgusi į kontrolieriaus sprendimą.“

5 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Studijų kokybės vertinimo centras yra biudžetinė įstaiga, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.“

2. Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Studijų kokybės vertinimo centro kolegialus valdymo organas yra Studijų kokybės vertinimo centro taryba, sudaroma iš 11 narių. Po vieną Studijų kokybės vertinimo centro tarybos narį 6 metų kadencijai deleguoja Seimo Švietimo ir mokslo komitetas, švietimo, mokslo ir sporto ministras, po du narius 6 metų kadencijai deleguoja universitetus, kolegijas vienijančios organizacijos, keturis narius 6 metų kadencijai deleguoja socialinius partnerius vienijančios organizacijos, vienas tarybos narys 2 metų kadencijai deleguojamas studentus vienijančios organizacijos. Seimo Švietimo ir mokslo komiteto deleguojamas tarybos narys turi būti tarptautinis ekspertas, gyvenantis ir dirbantis ne Lietuvos Respublikoje. Studijų kokybės vertinimo centro

tarybos sudėtį skelbia švietimo, mokslo ir sporto ministras. Studijų kokybės vertinimo centro tarybos nariams už jų darbą apmokama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.“

3. Pripažinti netekusia galios 22 straipsnio 4 dalį.

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu

Papildyti Įstatymą 24² straipsniu:

„24² straipsnis. Mokslinių tyrimų infrastruktūros

1. Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtra planuojama ir vykdoma atsižvelgiant į ateities įžvalgomis pagrįstas ilgalaikes nacionalines ir tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtros kryptis, prioritetus, mokslinių tyrimų infrastruktūrų ekosistemą ir jos ypatumus, kuriuos Lietuvos mokslo taryba rengia švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka ir pristato Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybai.

2. Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūros vystomos, dalyvavimas tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose reglamentuojamas, mokslinių tyrimų infrastruktūrų finansavimas, stebėseną ir vertinimas vykdomas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.

3. Sprendimą dėl Lietuvos Respublikos narystės (ar jos nutraukimo) tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose pagal kompetenciją priima Seimas, kai ratifikuojamos tarptautinės sutartys ir kiti susitarimai, būtini stojant į tarptautinę mokslinių tyrimų infrastruktūrą, arba Vyriausybė, kai tarptautinių sutarčių ir kitų susitarimų ratifikuoti stojant į tarptautinę mokslinių tyrimų infrastruktūrą nereikia, gavusi Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos išvadą.“

7 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„42 straipsnis. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą

1. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išduodamas, patikslinamas ir panaikinamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išduodamas neterminuotam laikui. Leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išduodamas, jeigu aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas atitinka visus šiuos reikalavimus:

1) Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas nustato, kad numatoma aukštosios mokyklos ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialo veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui;

2) aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas įsipareigoja pradėti įgyvendinti ne mažiau kaip 3 studijų krypčių (universitetui) arba 2 studijų krypčių (kolegijai) studijas per 12 mėnesių nuo leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo dienos ir ne mažiau kaip pusę studijų programų įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje;

3) Studijų kokybės vertinimo centras, atsižvelgdamas į ekspertinio vertinimo metu pateiktas išvadas, nustato, kad materialinė bazė, kvalifikuotas personalas atitinka šio įstatymo nustatytus planuojamoms studijų programoms, mokslinei ir (arba) meno veiklai įgyvendinti būtinus reikalavimus, taip pat kad aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas atitinka kitas šiame įstatyme nustatytas sąlygas, būtinus planuojamų studijų programų, mokslinės ir (arba) meno veiklos kokybei, taip pat teikiamų aukštojo mokslo kvalifikacijų atitikčiai reikalavimams užtikrinti.

2. Aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas, siekdami gauti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pateikia atitiktį šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytiems reikalavimams pagrindžiančius dokumentus. Jeigu pareiškėjas pateikia ne visus numatytus dokumentus, per 3 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos dokumentų nagrinėjimas yra sustabdomas ir nustatomas ne ilgesnis kaip 20 darbo dienų terminas trūkumams pašalinti. Jeigu aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas nustatytu laiku trūkumų nepašalina, administracinė procedūra nutraukiama.

3. Švietimo, mokslo ir sporto ministras ne vėliau kaip per 7 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų (patikslintų dokumentų) gavimo dienos, atsižvelgdamas į Valstybės saugumo departamento ir į Studijų kokybės vertinimo centro išvadas, priima sprendimą dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo arba neišdavimo. Jeigu priimamas sprendimas neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, pareiškėjui nurodomos leidimo neišdavimo priežastys. Jeigu į tinkamai įformintą prašymą dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo, pateiktą kartu su visais leidimui išduoti reikalingais dokumentais ir informacija, neatsakoma per šioje dalyje nurodytą terminą, laikoma, kad leidimas nėra išduotas.

4. Švietimo, mokslo ir sporto ministras priima sprendimą neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, kai paaiškėja, kad:

1) aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas Lietuvos Respublikoje neatitinka bent vieno reikalavimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje;

2) pateikti dokumentai leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą neatitinka tikrovės ar buvo gauti pažeidus įstatymus;

3) aukštoji mokykla arba užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas verčiasi įstatymų draudžiama veikla.

5. Gavusi leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo teikti ir leisti tikrinti informaciją, susijusią su išduotu leidimu vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą.

6. Pasikeitus leidime vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą nurodytiems duomenims, išskyrus duomenis, esančius Juridinių asmenų registre, aukštoji mokykla ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos filialas per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos informuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, kuri per 5 darbo dienas nuo kreipimosi arba informacijos iš Juridinių asmenų registro gavimo dienos išduoda patikslintą leidimą.

7. Leidimą gavusi institucija Lietuvos Respublikoje įgyja teisę vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą nuo sprendimo dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo paskelbimo Teisės aktų registre dienos.“

8 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Švietimo, mokslo ir sporto ministras panaikina leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, kai paaiškėja bent viena iš šių aplinkybių:“.

2. Pakeisti 43 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą buvo gautas pažeidus įstatymus;“.

3. Pakeisti 43 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Švietimo, mokslo ir sporto ministras per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos priima sprendimą panaikinti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą. Sprendimas dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą panaikinimo įsigalioja nuo jo paskelbimo Teisės aktų registre dienos, jeigu pačiame įsakyme dėl leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą panaikinimo nenumatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data.“

9 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**44 straipsnis. Leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą**

1. Leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą išduodamas, patikslinamas ir panaikinamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą

išduodamas neterminuotam laikui. Leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą išduodamas, jeigu šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas atitinka šiuos reikalavimus:

- 1) Valstybės saugumo departamentas nustato, kad numatoma šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyto subjekto veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui;
- 2) užsienio valstybės aukštoji mokykla kilmės šalyje veikia teisėtai;
- 3) užsienio valstybės aukštoji mokykla sutinka, kad šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas vykdytų su studijomis susijusią veiklą Lietuvos Respublikoje;
- 4) užsienio valstybės kompetentinga institucija, kurios jurisdikcijai priklauso užsienio valstybės aukštoji mokykla, neprieštaruoja, kad šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas vykdytų su studijomis susijusią veiklą Lietuvos Respublikoje.

2. Šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai, siekdami gauti leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pateikia atitiktą šio straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nustatytiems reikalavimams pagrindžiančius dokumentus. Jeigu pareiškėjas pateikia ne visus numatytus dokumentus, per 3 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos dokumentų nagrinėjimas yra sustabdomas ir nustatomas ne ilgesnis kaip 20 darbo dienų terminas trūkumams pašalinti. Jeigu subjektas nustatytu laiku trūkumų nepašalina, administracinė procedūra nutraukiama.

3. Švietimo, mokslo ir sporto ministras, atsižvelgdamas į Valstybės saugumo departamento išvadą, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų (patikslintų dokumentų) gavimo dienos priima sprendimą dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą išdavimo arba neišdavimo. Jeigu priimamas sprendimas neišduoti leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą, pareiškėjui nurodomos leidimo neišdavimo priežastys. Jeigu į tinkamai įformintą prašymą dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą išdavimo, pateiktą kartu su visais leidimui išduoti reikalingais dokumentais ir informacija, neatsakoma per šioje dalyje nustatytą terminą, laikoma, kad leidimas nėra išduotas.

4. Švietimo, mokslo ir sporto ministras neišduoda leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą, kai paaiškėja, kad:

- 1) šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai neatitinka bent vieno šio straipsnio 1 dalyje nurodyto reikalavimo;
- 2) dokumentai leidimui vykdyti su studijomis susijusią veiklą neatitinka tikrovės ar kompetentingoms institucijoms įstatymų nustatyta tvarka konstatavus, kad leidimui pateikti dokumentai buvo gauti pažeidus įstatymus;
- 3) šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas verčiasi įstatymų draudžiama veikla.

5. Gavę leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo teikti ir leisti tikrinti informaciją, susijusią su išduotu leidimu vykdyti su studijomis susijusią veiklą.

6. Švietimo, mokslo ir sporto ministras panaikina leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą paaiškėjus bent vienai iš šių aplinkybių:

- 1) leidimas vykdyti su studijomis susijusią veiklą buvo gautas pažeidus įstatymus;
- 2) leidimą gavęs subjektas verčiasi įstatymų draudžiama veikla arba nevykdo su studijomis susijusios veiklos daugiau kaip 12 mėnesių;
- 3) šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai yra likviduojami arba yra išregistruoti iš Juridinių asmenų registro.

7. Švietimo, mokslo ir sporto ministras per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos priima sprendimą panaikinti leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą. Sprendimas dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą panaikinimo įsigalioja nuo jo paskelbimo Teisės aktų registre dienos, jeigu pačiame įsakyme nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data.

8. Šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas įgyja teisę vykdyti su studijomis susijusią veiklą nuo sprendimo dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą išdavimo paskelbimo Teisės aktų registre dienos. Panaikinus leidimą vykdyti su studijomis susijusią veiklą, leidimą gavęs subjektas Lietuvos Respublikoje praranda teisę vykdyti su studijomis susijusią veiklą nuo sprendimo dėl leidimo vykdyti su studijomis susijusią veiklą panaikinimo įsigaliojimo dienos.

9. Pasikeitus leidime vykdyti su studijomis susijusią veiklą nurodytiems duomenims, išskyrus duomenis, esančius Juridinių asmenų registre, šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos informuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija per 5 darbo dienas nuo kreipimosi arba informacijos iš Juridinių asmenų registro gavimo dienos išduoda patikslintą leidimą šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytam subjektui.“

10 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Mokslinės veiklos rezultatų viešumas

Siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų kokybę, valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą, padidinti mokslinių tyrimų rezultatų panaudojimo galimybes, paskatinti mokslo pažangą, visi mokslo ir studijų institucijose valstybės

biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatai turi būti skelbiami viešai atvirosios prieigos būdais ir priemonėmis, kiek tai neprieštarauja asmens duomenų, intelektinės nuosavybės, profesinių, komercinių ar valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugai, nacionalinio saugumo ir gynybos, taip pat teisėsaugos ir viešojo saugumo veiklą reglamentuojantiems teisės aktams. Atvirosios prieigos prie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos mokslo taryba.“

11 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) apimtis yra nuo 60 iki 120 studijų kreditų. Rezidentūros apimtį (trukmę) nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

12 straipsnis. 72¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 72¹ straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**72¹ straipsnis. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos ir viešosios įstaigos, administracijos (instituto direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, mokslinio sekretoriaus), mokslo darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos ir socialinės garantijos**“.

2. Pakeisti 72¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Institutų direktorių darbo apmokėjimo dydžius (darbo užmokestį) nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovas (visuotinis dalininkų susirinkimas) arba jo (jų) įgaliotas asmuo.“

3. Pakeisti 72¹ straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Šio straipsnio 7 ir 11 dalyse nurodyti priedai ir priemokos gali būti skiriami nurodant konkretų, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos, terminą.“

4. Pripažinti netekusia galios 72¹ straipsnio 14 dalį.

5. Pakeisti 72¹ straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Institutų darbuotojams, neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui, gali būti skiriamos premijos šiais atvejais: už viršijantį lūkesčius darbą kalendoriniais metais; už atliktas vienkartinės ypač svarbias užduotis. Kiekvienu atveju premija gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per kalendorinius metus ir negali viršyti darbuotojui nustatytos pareiginės algos dydžio.“

6. Pakeisti 72¹ straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Instituto darbuotojams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų

(įsėserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėjais ar rūpintojais įstatymų nustatyta tvarka yra paskirti instituto darbuotojai, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra pateikti šių darbuotojų rašytiniai prašymai ir atitinkamą aplinkybę patvirtinantys dokumentai, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialinė pašalpa. Mirus instituto darbuotojui, jo šeimos nariams gali būti išmokama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialinė pašalpa, jeigu pateiktas jo šeimos narių rašytinis prašymas ir mirties faktą patvirtinantys dokumentai.“

13 straipsnis. 75³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75³ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybės biudžeto bazinio ir skatinamojo finansavimo lėšos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai plėtoti valstybiniams universitetams ir valstybiniams mokslinių tyrimų institutams įskaičiuojamos į jų valstybės biudžeto asignavimus, tvirtinamus Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymu. Valstybės biudžeto bazinio ir skatinamojo finansavimo lėšos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai plėtoti kolegijoms ir nevalstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skiriamos iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.“

14 straipsnis. 76² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 76² straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės biudžeto skatinamojo finansavimo už studijų veiklos pasiekimus lėšos valstybiniams universitetams ir valstybiniams mokslinių tyrimų institutams įskaičiuojamos į jų valstybės biudžeto asignavimus, tvirtinamus Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymu. Valstybinėms kolegijoms ir nevalstybinėms mokslo ir studijų institucijoms valstybės biudžeto skatinamojo finansavimo už studijų veiklos pasiekimus lėšos skiriamos iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.“

15 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 80 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„80 straipsnis. Valstybės finansavimo studijoms ir studijų kainos kompensavimo atvejai

1. Šio įstatymo 77 straipsnyje nustatyta tvarka valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena studijų vieta, jeigu:

1) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis; jeigu asmuo vienu metu

studijuoja pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena jo pasirinktos studijų programos studijų vieta; jeigu asmuo vienu metu studijuoja pagal vientisųjų studijų ir antrosios pakopos studijų programas, valstybės biudžeto lėšomis gali būti finansuojama tik viena jo pasirinktos studijų programos studijų vieta;

2) asmenys vienu metu studijuoja dviejose ar daugiau doktorantūrose ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis;

3) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau profesinių studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis;

4) asmenys vienu metu studijuoja pagal dvi ar daugiau trumposios pakopos studijų programas ir bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

2. Teisės šio įstatymo 77 ir 79 straipsniuose nustatyta tvarka į valstybės finansuojamą studijų vietą ar į studijų kainos kompensavimą neturi:

1) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal tos pačios pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis; jeigu asmuo baigė vientisųjų studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą pirmosios pakopos studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi; jeigu asmuo baigė pirmosios pakopos studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą vientisųjų studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi; jeigu asmuo baigė antrosios pakopos studijų programą ir daugiau kaip pusę studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis, teisės į valstybės finansuojamą vientisųjų studijų vietą ir studijų kainos kompensavimą asmuo nebeturi;

2) asmenys, pakartotinai studijuojantys doktorantūroje, jeigu daugiau kaip pusę doktorantūros trukmės jie buvo studijavę valstybės biudžeto lėšomis;

3) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal profesinių studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis;

4) asmenys, pakartotinai studijuojantys pagal trumposios pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų jie įgijo valstybės biudžeto lėšomis;

5) užsieniečiai, išskyrus šio įstatymo 82 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodytus asmenis, taip pat Europos Sąjungos valstybių narių, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių piliečius, dirbančius ir (arba) turinčius teisę nuolat arba laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos narius, kitų užsienio valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, turinčius teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, taip pat išskyrus kitus užsieniečius ir asmenis be pilietybės, turinčius teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, įgijusius vidurinį išsilavinimą pagal Lietuvos vidurinio ugdymo programą, studijuojančius pagal trumposios, pirmosios pakopų ar vientisųjų

studijų programą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

3. Už studijas kainą, proporcingą dalyko (modulio) apimčiai, moka:

1) asmenys, studijuojantys atskirus dalykus ar modulius;

2) asmenys, kartojuojantys studijų programos atskirus dalykus.“

16 straipsnis. 81 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 81 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės remiamų paskolų limitas nustatomas Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme.“

17 straipsnis. 82¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 82¹ straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) turi 45 procentų ar mažesnę dalyvumo lygį (iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustatyta 45 procentų ar mažesnę darbingumo lygį) arba sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį);“.

18 straipsnis. 90 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 90 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybinės aukštosios mokyklos turi teisę skolintis, tai yra pasirašyti paskolų sutartis, finansinės nuomos sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, laikydamosi Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatyto bendro valstybinėms aukštosioms mokykloms skolinimosi limito. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija paskirsto šį skolinimosi limitą valstybinėms aukštosioms mokykloms. Valstybinės aukštosios mokyklos už prisiimtus skolinius įsipareigojimus atsiskaito Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Valstybinė aukštoji mokykla negali įkeisti daugiau kaip 20 procentų nuosavybės teise valdomo materialiojo turto, kad užtikrintų skolinių įsipareigojimų laikymąsi. Nekilnojamojo turto įkeitimo sandoriams turi būti gautas Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sutikimas Vyriausybės nustatyta tvarka.“

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 1, 6, 10 straipsniai įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.

2. Šio įstatymo 7, 8, 9 straipsniai įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 80 straipsnio nuostatos taikomos asmenims, priimtiems į aukštąsias mokyklas po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Švietimo, mokslo ir sporto ministras ir Lietuvos mokslo taryba iki 2024 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. lapkričio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda